

PRIJEDLOG

Klasa:
Urbroj:

Zagreb, 30. siječnja 2014.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog odluke o proglašenju gospodarskog pojasa Republike Hrvatske na Jadranskom moru (predlagatelj: Ivan Šimunović, zastupnik u Hrvatskome saboru) – mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 342-01/13-01/03, urbroja: 65-13-03, od 29. listopada 2013. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu odluke o proglašenju gospodarskog pojasa Republike Hrvatske na Jadranskom moru (predlagatelj: Ivan Šimunović, zastupnik u Hrvatskome saboru) daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog odluke o proglašenju gospodarskog pojasa Republike Hrvatske na Jadranskom moru, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavio Ivan Šimunović, zastupnik u Hrvatskome saboru, aktom od 29. listopada 2013. godine, jer smatra kako proglašenje isključivog gospodarskog pojasa u ovome trenutku ne bi bilo oportuno iz sljedećih razloga:

Republika Hrvatska ima suverena prava i jurisdikciju u odnosu na dva morska i podmorska područja i to epikontinentalnom pojasu i zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu. Sukladno Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravu mora, kojoj je Republika Hrvatska stranka temeljem notifikacije o sukcesiji i pristupu (akcesiji) (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 11/95), epikontinentalni pojas svaka obalna država ima *ipso facto*. Tako Republika Hrvatska uživa suverena prava istraživanja i iskorištavanja rudnog i drugog bogatstva morskoga dna i podzemlja u vlastitom epikontinentalnom pojasu, čije proglašenje i iskorištavanje, u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora, ne ovisi o stvarnoj

ili fiktivnoj okupaciji niti o bilo kakvom izričitom proglasu. Granica epikontinentalnog pojasa Republike Hrvatske i Talijanske Republike utvrđena je na temelju sukcesijom preuzetog Sporazuma između Vlade SFRJ i Vlade Talijanske Republike o razgraničenju epikontinentalnog pojasa između dviju zemalja iz 1968. godine, dok do postizanja sporazuma o razgraničenju epikontinentalnog pojasa sa Crnom Gorom Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava zajamčena međunarodnim pravom nad epikontinentalnim pojasom do crte koja slijedi smjer i nastavlja se na privremenu crtu razgraničenja teritorijalnog mora između Republike Hrvatske i Crne Gore, kako je utvrđeno Protokolom o privremenom režimu uz južnu granicu iz 2002. godine.

Hrvatski sabor je 3. listopada 2003. godine donio Odluku o proširenju jurisdikcije Republike Hrvatske na Jadranskom moru (Narodne novine, broj 157/2003). Odluka je donesena temeljem članka 1042. Pomorskog zakonika koji je bio na snazi u trenutku donošenja te Odluke (Narodne novine, br. 17/94, 74/94 i 43/96), a u svezi s člankom 55. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora, koji članci uređuju pravni režim gospodarskog pojasa. Predmetnom Odlukom, Republika Hrvatska je proglasila sadržaje isključivog gospodarskog pojasa koji se odnose na suverena prava istraživanja i iskorištavanja, očuvanja i gospodarenja živim prirodnim bogatstvima voda izvan granice teritorijalnog mora, te jurisdikciju glede znanstvenog istraživanja mora i zaštite i očuvanja morskog okoliša, čime je uspostavljen Zaštićeni ekološko-ribolovni pojas Republike Hrvatske (ZERP). Od tog se dana, temeljem spomenute Odluke, primjenjuju odredbe Glave IV. Pomorskog zakonika koje uređuju institut gospodarskog pojasa. U odnosu na sadržaj prava koje obalne države imaju u gospodarskom pojasu, Republika Hrvatska nije proglasila samo pravo na izgradnju umjetnih otoka i proizvodnju energije korištenjem mora, morskih struja i vjetrova.

Predmetna Odluka Hrvatskoga sabora tri puta je izmijenjena i dopunjena, što je objavljeno u Narodnim novinama, br. 77/2004, 138/2006 i 31/2008, a u zadnjim izmjenama navedeno je "Zaštićeni ekološko-ribolovni pojas Republike Hrvatske privremeno se neće primjenjivati na države članice Europske unije od dana 15. ožujka 2008. godine, do iznalaženja zajedničkog dogovora u EU duhu". U skladu s navedenim ZERP se trenutno primjenjuje na sve države, osim država članica Europske unije.

Vezano uz primjenu ZERP-a u odnosu na države članice Europske unije, napominjemo da je Republika Hrvatska prilikom pregovora o pristupanju Europskoj uniji, temeljem zajedničkih stajališta Europske unije u poglavlju 13. "Ribarstvo" i 27. "Okoliš" pozvana nastaviti neprimjenu bilo kojeg aspekta ZERP-a u odnosu na države članice Europske unije sve do postizanja sporazuma u "EU duhu" o ovom pitanju, pri čemu je izraženo i očekivanje da će se navedeno odnositi i na razdoblje do punog izvršenja arbitražne odluke koja će biti donesena u arbitražnom postupku koji se provodi na temelju Sporazuma o arbitraži između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Slovenije (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 12/2009). Okončanje arbitražnog spora s Republikom Slovenijom i izvršenje arbitražne odluke očekuje se tijekom 2014./2015. godine.

Sva morska područja pod jurisdikcijom država članica Europske unije koja se nalaze izvan njihovog teritorijalnog mora su "ribolovno more EU". Isto bi bilo slučaj i sa isključivim gospodarskim pojasom. U tim područjima ribolov se može odvijati isključivo sukladno Zajedničkoj ribarstvenoj politici, Uredba Vijeća (EZ) br. 2371/2002 od 20. prosinca 2002. o očuvanju i održivom iskorištavanju ribolovnih resursa u okviru Zajedničke ribarstvene politike (SL L 358 31.12.2002 59–80). Slijedom navedenoga, proglašenjem

isključivoga gospodarskog pojasa ne može se zabraniti pristup ribarskim brodovima država članica Europske unije. Nadalje, u odnosu na isključivi gospodarski pojas ne bi mogli biti doneseni propisi koji bi bili u suprotnosti s propisima o Zajedničkoj ribarstvenoj politici Europske unije. Dakle, Republika Hrvatska može u teritorijalnom moru biti stroža od Zajedničke ribarstvene politike ali takvi propisi ne mogu se primjenjivati u gospodarskom pojasu i pogotovo ne na ribarske brodove država članica Europske unije. Dolazak ribarskih brodova iz drugih država članica Europske unije u isključivi gospodarski pojas se ne može "naplaćivati", a u odnosu na ribarske brodove trećih država u tom pojasu postoji nadležnost Europske unije.

U Prijedlogu odluke o proglašenju gospodarskog pojasa Republike Hrvatske na Jadranskom moru, koji je predložio Ivan Šimunović, zastupnik u Hrvatskome saboru, u dijelu II. Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti odlukom, te posljedice koje će donošenjem proisteci, u dijelu koji govori o rezultatima studije "*Costs and benefits arising from the establishment of maritime zones in the Mediterranean Sea*", za Republiku Hrvatsku je navedeno da bi proglašenjem isključivoga gospodarskog pojasa neto dobitak od ribarenja od sadašnjih 31.822.476 eura, narastao gotovo za trećinu. Navedena tvrdnja temelji se na procjenama izvođača spomenute Studije i korištenim modelima procjene stokova i ostvarenog ulova te se u osnovi temelji na modelu kvota i ne ukazuje na direktnu dobit ili gubitak, niti je osnovana s obzirom na to da je Republika Hrvatska postala članica Europske unije. Nadalje, navodi iz preambule Prijedloga odluke da u zadnjih nekoliko godina sve više raste ribolovni pritisak ne-jadranskih i ne-sredozemnih država, uključujući i upotrebu tzv. "brodova tvornica", ne stoje jer u Jadranskom moru love isključivo ribarski brodovi iz jadranskih zemalja, a o brodovima tvornicama nema govora.

Zaključno, Vlada Republike Hrvatske ocjenjuje da je donošenjem Odluke o proširenju jurisdikcije Republike Hrvatske na Jadranskom moru (Narodne novine, br. 157/2003, 77/2004, 138/2006 i 31/2008) osigurana zaštita prava i interesa Republike Hrvatske sukladno Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravu mora, te da se kontinuiranim naporima za ojačanje dijaloga s državama članicama i Europskom komisijom u cilju njene pune primjene, osigurava maksimalna ekološka i ribolovna zaštita Jadrana u skladu s legitimnim interesima Republike Hrvatske. Stoga se ocjenjuje da u ovom trenutku ne bi bilo oportuno donošenje Prijedloga odluke o proglašenju gospodarskog pojasa Republike Hrvatske na Jadranskom moru.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela Vlada je odredila dr. sc. Sinišu Hajdaša Dončića, ministra pomorstva, prometa i infrastrukture, Zdenka Antešića, zamjenika ministra pomorstva, prometa i infrastrukture i Igora Butorca, pomoćnika ministra pomorstva, prometa i infrastrukture.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović